33. DRŽAVNI FESTIVAL
TURIZMU POMAGA LASTNA GLAVA

Gremo na lisičko

Ime avtorjev:
Maša Pohar, 9. c
Neli Pulko, 8. a
Vesna Trstenjak, 8. a
Mandy Močnik, 5. b
Tjaša Čertalič, 5. b
Lina Kuronja, 6. a
Ela Lorber, 6. a

Ime mentoric: prof. Violeta Škrabl in prof. Tadeja Krajnc

Ime šole: OŠ Ludvika Pliberška Maribor, 2000 Maribor, Lackova cesta 4

Maribor, januar 2019

KAZALO

POVZETEK 4
1 UVOD 4
1.1 Namen 5
1.2 Predstavitev izbrane teme in struktura turistične naloge 6
1.3 Opredelitev virov, uporabljenih v turistični nalogi 6
1.4 Uporabljena metodologija pri izdelavi turistične naloge 6
1.5 Opredelitev motivov za izbiro predlagane teme 7
1.6 Hipoteze 7
2 USTVARJALNI DEL NALOGE 7
2.1 Čevljarček, ki reši mesto Maribor pred Turki 7
2.2 Pohorske pripovedke 7
2.3 Legenda o nastanku Pekrske gorce 8
3 IZVEDBA RAZISKAVE 8
3.1 Raziskava pohorskih pripovedk 8
3.2 Raziskava ostalih knjig o pripovedkah Pohorja 10
3.3 Zlata lisica – zanimiva dejstva 11
3.4 Anketa 12
3.4.1 Analiza ankete 12
3.5 Intervju 20
4 OBLIKOVANJE IN IZVEDBA TURISTIČNEGA PROIZVODA 21
4.1 Slikanica o lisički - GREMO NA LISIČKO 21
4.1.1 Namen slikanice o lisički 24
4.2 Ročna lutka lisička 25
4.3 Animacija o lisički 25
5 TRŽENJSKI NAČRT 25
5.1 Oglaševanje turističnega proizvoda 26
6 UMESTITEV IDEJE V SEDANJI ČAS IN PROSTOR 26
7 ZAKLJUČEK 27
8 VIRI IN LITERATURA 28
8.1 Literatura 28
8.2 Spletni viri 28
9 PRILOGE 29
9.1 Anketni vprašalnik 29

KAZALO GRAFOV

Graf 1: V procentih izraženo, koliko staršev bere določen čas slikanice ali pravljice svojim otrokom...13

Graf 2: V procentih prikazano, kaj je po mnenju anketiranca otroku najbolj všeč na slikanici...13

Graf 3: Graf prikazuje, kaj po mnenju anketirancev slikanice spodbujajo pri otroku...14

Graf 4: Opredelitev anketirancev, ali imajo težave pri nakupovanju slikanic ali ne...14

Graf 5: Težave, s katerimi se srečujejo anketiranci ob nakupovanju slikanic za otroke...15

Graf 6: Opredelitev anketirancev, ali se na tržišču pojavljajo slikanice, ki temeljijo na zgodbah o škratih ali zakladih Pohorja...15

Graf 7: Prikaz, katere slikanice anketiranci po navadi izberejo za svojega otroka...16

Graf 8: Opredelitev anketirancev glede na to, če so že kdaj kupili slikanico, ki govori o znamenitostih ali legendah nekega kraja...16

Graf 9: Prikaz, ali so si anketiranci že kdaj izposodili slikanico o nekem kraju, ki govori o znamenitostih kraja...17

Graf 10: Opredelitev anketirancev, ali kupujejo pravljice ali slikanice...17

Graf 11: Opredelitev anketirancev, ali je slikanica primerna za turistični proizvod...18

Graf 12: Prikaz, ali bi anketiranci kupili slikanico, če bi zraven slikanice dobili tudi igračo glavnega junaka...18

Graf 13: Graf prikazuje, ali so anketiranci že prebrali pripovedke o kraju, v katerem živijo...19

Graf 14: Mnenje anketirancev glede na vprašanje, če bi več objavljenih knjig na temo mariborskih in pohorskih pripovedk vplivalo na zanimanje ljudi za pripovedke...19

KAZALO TABEL

Tabela 1: Število otrok anketirancev od 1 leta pa do 7 leta...12

KAZALO SLIK

Slika 1: Lisička, ki je živela na Pohorju...21

Slika 2: Lisička se sreča z medvedom...22

Slika 3: Lisičkino srečanje s siničko...22

Slika 4: Lisičkino srečanje z veverico...23

Slika 5: Lisičkino srečanje z jelenom in srno ...23

Slika 6: Lisička zagleda smuči...24

Slika 7: Lisička odkrije svoj talent...24

Slika 8: Ročna lutka lisička (fotografirala Violeta Škrabl)...25

POVZETEK

Odločili smo se raziskovati pripovedke, legende in zgodbe Pohorja, ki so že dolgo v pozabi. Naredili smo intervju z zgodovinarjem Andrejem Guličem, prebrali knjigo Schlosserjeve Pohorske pripovedke in jih analizirala ter anketirala starše predšolskih otrok in otrok, ki so v prvem razredu osnovne šole. Na podlagi podatkov o tem, kakšna mora biti slikanica, da je zanimiva za otroke, smo naredili turistični proizvod - našo slikanico o lisički s Pohorja. Tako smo obudili legende Pohorja in dodali vsem zgodbam še našo. Zraven slikanice ponujamo tudi naprstno lutko lisičko, s katero se bodo otroci lahko igrali. Namen našega turističnega proizvoda je vzpodbuditi najmlajše k branju slikanic in zmanjšati uporabo pametnih telefonov in tablic.

Ključne besede: pripovedke**,** obuditi, slikanica, turistični proizvod, lisička

1 UVOD

Včasih si je težko vzeti malo časa, spremeniti začrtan urnik dneva, saj imamo zmeraj veliko izgovorov. Redkokdaj naredimo tem izgovorom konec ter izkoristimo dan nekoliko drugače, ga npr. porabimo za izlet v naravo ali piknik. Tako sta se nekega jesenskega večera moja starša odločila, da bomo šli naslednji dan na izlet. Sprva sva se s sestro izgovarjali, da se morava učiti. A na koncu sva se le sprijaznili s tem, da bova celo nedeljo preživeli na izletu.

Že zgodaj zjutraj, ko smo se zbudili, mi ni bilo do izleta. Še zmeraj je bil čas, da s sestro nekaj narediva, da ne gremo. Ko je pozvonil hišni zvonec, je vso najino upanje splavalo po vodi. Zvonec je pomenil, da so prišli naši družinski prijatelji, s katerimi smo bili dogovorjeni. Vendar še sanjalo se mi ni, da se bi lahko ta izlet prevesil v čudovit dan, poln dogodivščin.

Tako smo se z avtom odpeljali do Šturmovega potoka, doline, od katere smo se začeli vzpenjati proti našemu cilju, Sv. Duhu na Ostrem vrhu. Naša pot je izgledala nekoliko tako, najprej vzpon na vrh hriba in nato krožna pot po grebenu do cerkve Sv. Duha na Ostrem vrhu in nazadnje še spust v dolino do avtov. Ob jutranjih sončnih žarkih, žuborenju potoka in šelestenju listja smo se odpravili po ozki gozdni poti. Nama s sestro je družbo delal sin družinskih prijateljev, ki je bil približno toliko star kot midve. Zelo hitro smo se začeli pogovarjati in kaj kmalu smo »padli« v poglobljen pogovor. Nakar smo imeli kratko malico in nato je bilo konec vzpenjanja do vrha hriba. Tedaj je naš pogovor nanesel na legende in pripovedke širom po svetu. O legendah smo govorili zelo dolgo in ob pogovoru sem spoznala, da govorimo le o legendah iz drugih držav ali mest. Začela sem se spraševati, kako je z legendami pri nas. A pogovor je tekel dalje, bili smo tako zatopljeni, da smo kar kmalu pred seboj zagledali cerkev Sv. Duha. Pravzaprav je bilo super, čas je minil, kot bi minilo le nekaj minut, vendar je v resnici minilo par ur. O cerkvi Sv. Duha obstaja tudi zgodba, kako je nastala in tudi zgodba o lobanji ter kosti meniha, ki je prebival v cerkvi. Nahajala bi se naj v majhni, neke vrste leseni škatli, ki naj bi bila pritrjena na zid. Cerkev je bila zelo mogočna in res je bila tam ta »škatla«, v samem kotu, tako, da jo mimogrede vsak spregleda. A mi je nismo. V njej pa ja bila zgolj kost, dolga stegnenica, lobanje ni bilo. Verjetno jo je kdo ukradel, je bila prva teorija. Izmislili smo si toliko teorij, da smo na koncu prišli do tega, da jo je mogoče kakšna oseba uporabila kot kost za psa. Naš izlet se je bližal koncu, a tem za pogovor ni zmanjkovalo. Ko smo hodili po zaraščenih poteh proti avtom, sem videla žival, ki je bila bledo oz. rahlo oranžne barve, morda je bila to lisica. Nisem bila edina, ki sem videla to žival, saj jo je prijatelj tudi. Počasi smo šli po poti navzdol, bližali smo se tej živali. Vendar, ko smo prišli že skoraj do nje, je zbežala. Še zmeraj smo bili prepričani, da je bila lisica, ampak verjetno je bila kakšna mačka. Pot je vodila nato mimo zapuščene hiše. »Škrati!« smo pomislili. O teh poteh bi lahko napisali toliko zanimivih zgodb ali pa so bile to zgolj asociacije glede na prejšnje pogovore.

Nato smo zagledali, da vsi starši stojijo in čakajo. Videli smo, da je šel eden izmed njih nabirat gobe, lisičke. Nato smo kmalu prišli do avtov. Vsi smo bili srečni in imeli smo polno košaro gob, ne le lisičk ampak tudi jurčkov. Vsi smo bili veseli, da je bil izlet čudovit. In jaz sem se zmotila. Saj kakor pravijo, nikoli ne veš, za katerim vogalom te sreča čaka.

Ampak kljub temu lepemu dnevu mi nekaj ni dalo miru. Toliko zanimivih legend obstaja od strašljivih do čarobnih o zakladih ali vilah, ampak kaj pa pri nas. Ali obstajajo kakšne legende, zgodbe o Pohorju? Morda obstaja še kakšen lik, ki je izstopal, zaradi kakšne lastnosti ali drugačnosti?

Imela sem polno vprašanj in želela sem najti odgovore. Tako sem se odločila, da bom naredila turistično nalogo. Želela pa sem še dodati nekaj svojega, kakšno svojo legendo. Ker sem se toliko srečevala z lisičko, ne samo na tem izletu, temveč tudi ob svetovnem tekmovanju Zlati lisici, takrat, ko celo naše mesto zaživi in diha za Zlato lisico, sem se odločila za zgodbo o lisički. Želim si ustvariti slikanico o lisički, ki bo nagovarjala in pripovedovala mladim rodom, našim najmlajšim. S svojo idejo sem navdušila tudi nekaj prijateljic in tako smo se skupaj poglobile v skrivnosti Pohorja.

1.1 Namen

Namen naše turistične naloge je, da bi ljudem oz. predvsem najmlajšim približali zgodbe in legende Maribora, ki so pozabljene in bi jih na atraktiven način obudili ter sestavili novo pripovedko in oblikovali privlačno slikanico, ki bo služila kot turistični proizvod našega kraja.

Najprej moramo predstaviti oz. obuditi te zgodbe Mariborčanom, saj je Maribor njihov rojstni kraj. Zgodbe in legende so zapisane v knjigah in pripovedkah, ki jih veliko ljudi verjetno sploh ne pozna. Zanimalo nas je, zakaj so te zgodbe pozabljene in na kakšen način bi jih lahko naredili privlačne za otroke, turiste in meščane. Menim, da Mariborčane premalo zanima zgodovina kulturnih znamenitosti našega mesta, da ne cenimo in ne poznamo dovolj našega čudovitega Maribora. Naše predstave o mestih predpostavljajo za pomembna mesta le velika milijonska mesta, ki imajo prepoznavne ikone sveta, kot npr. vsakdo obišče London in raziskuje njegove znamenitosti. Opažamo, da turisti veliko bolj cenijo in občudujejo naše mesto kot mi sami.

Vendar se v vsakem mestu najde še veliko neraziskanih poti in ulic. Tako smo želeli stopiti iz znanih ulic in poti. Nismo iskali nekaj, česar ni, vendar smo iskali to, kar je pozabljeno in to smo tudi našli. Skrite in pozabljene zgodbe, legende ter pripovedke o Pohorju in Mariboru, popolnoma nedotaknjene in ovite v tančico skrivnosti. Mi želimo obuditi legende in zgodbe, saj si po obisku mesta zapomnimo najzanimivejše podatke, najpogosteje pa nas privlačijo zgodbe in legende, saj na nas naredijo vtis. Bolje kot bomo poznali legende, bolj se bomo zavedali, da imamo velik skrit potencial. Mariborčani bodo slišali zelo čudovite legende o zakladih, pa tudi strašljive o duhovih in ravbarjih. Začeli bodo raziskovati še bolj in bolj, med seboj bodo delili znanje in tudi med drugimi, ki bodo prišli k njim obiskati mesto iz drugih držav. Tako bodo legende ter zgodbe o Pohorju dopolnile zadnji košček sestavljanke, saj ima Maribor znamenitosti, ki jim manjka še kanček skrivnosti.

Torej problem izhaja najverjetneje iz neprimernega načina posredovanja vsebine različnemu občinstvu. Osredotočili se bomo na mlajše otroke, saj so vendar oni naša svetla prihodnost in vedoželjna publika. "Kakšen turistični spominek bi torej lahko naredili za naše najmlajše?" smo se začeli spraševati.

Zraven zgodb in legend, ki jih starši prebirajo svojim otrokom, je verjetno le malo takšnih, ki govorijo o junakih njihovega mesta. Kdo so ti pozabljeni junaki, bomo raziskali in pregledali v Pohorskih pripovedkah. Postavili se bomo v kožo pisatelja in napisali novo zgodbo o junakinji - pohorski lisički, ki še ne obstaja ter jo bomo popestrili z ilustracijami in tako ustvarili našo slikanico. Le-ta bo lahko služila kot nov turistični proizvod, za promocijo našega mesta.

1.2 Predstavitev izbrane teme in struktura turistične naloge

Raziskali bomo legende in pripovedke Pohorja s pomočjo knjige Schlosserjeve Pohorske pripovedke. Osredotočili se bomo predvsem na najmlajše, raziskali bomo, kakšne slikanice otroka najbolj privlačijo, kako morajo izgledati, da jih starši kupijo… S pomočjo staršev predšolskih otrok bomo zbrali podatke o slikanicah, ki jih kupujejo svojim otrokom. S pomočjo spletnih virov in intervjuja bomo razširili naše raziskovanje o zbirkah pripovedk, zgodb in legend, ki so nam na voljo.

1.3 Opredelitev virov, uporabljenih v turistični nalogi

Pri izdelovanju turistične naloge smo anketirali starše oz. mamice predšolskih otrok in naredili intervju z gospodom Andrejem Guličem, zgodovinarjem, ki je prevedel Schlosserjeve Pohorske pripovedke in napisal knjigo o Pohorju in Kozjaku. Želeli smo raziskati legende in zgodbe Pohorja. Posebej pa smo želeli narediti oz. izdelati turistični proizvod za najmlajše, da bi s tem spodbujali kreativnost ter bi tako manj časa preživeli ob tablicah in telefonih. Podatke smo ustrezno obdelali. Iskali smo jih po spletu, v knjigah, revijah, pregledali smo tudi v prejšnjih letih nastale raziskovalne naloge. Prav tako smo delali na terenu, snemali, raziskovali, skicirali in tudi risali, uporabljali smo sodobno tehnologijo in delali animacijo.

Cilj našega projekta je bil raziskali in obudili že pozabljene legende Pohorja in našim najmlajšim ponuditi zanimivo slikanico, ki bi jo z veseljem prebirali in bi jih tako odvrnili od pretirane uporabe telefonov. S tem bi spodbudili mamice, da otroku ponudijo slikanico namesto telefona ter bi tako slikanica postala prva pomoč, ko se otrok dolgočasi. Hkrati bi ob prebuditvi legend spodbudili tudi zanimanje ostalih ljudi za legende, da bi se tako tudi odrasli malce poglobili v svet domišljije.

1.4 Uporabljena metodologija pri izdelavi turistične naloge

Pri izdelavi turistične naloge smo uporabili različne metode dela:

- nevihta možganov,
- delo na terenu (predvsem iskanje idej, …),
- razgovor, analiza,
- snemanje animirane risanke,
- praktična uporaba (izdelovanje spominkov, maskote, …)
- anketa, intervju,
- analiza pisnih virov (splet, literatura).

Pri izdelavi naše turistične naloge smo anketirali starše oz. mamice predšolskih otrok, preučevali teren, se pogovarjali z ljudmi in uporabili pisne vire.

Želeli bi pokazati Radvanje oz. Pohorje nekoliko drugače. Tako bi napisali in naslikali nekaj novega. Predvsem gre za to, da vsi skupaj za trenutek prenehamo hiteti, odložimo telefone in odpremo oči ter se ozremo okoli sebe. Čeprav vidimo znano okolje, vidimo samo fasado oz. zunanjost, ampak ne vidimo nečesa pomembnejšega, notranjosti oz. duše. Duša in utrip našega mesta ni samo sedanjost, temveč tudi preteklost. Kaj pa spada pod preteklost razen zgodovine, ki po mnenju večine otrok predstavlja kup golih dejstev. Pod zgodovino spadajo tudi legende, zgodbe, pesmi, ki so jih pripovedovali in peli naši predniki. Ko ne vidimo mesta več le po zunanjosti, ko raziskujemo, sprašujemo, spoznavamo tudi dušo. Ko dosežemo uspeh in spoznamo mesto, smo ponosni nase, vidimo popolnoma drugo mesto, kjer vsak delček mesta pripoveduje svojo zgodbo. Ob tem želimo to prikazati tudi ostalim in tako širimo svoje znanje med svoje prijatelje, družino in kasneje na svoje otroke. In točno to želimo mi doseči z našo turistično nalogo. Najprej poučiti otroke ter da bi ti spodbudili še ostale. Zato smo naredili najprej slikanico o lisički, naši junakinji, ki pripoveduje, da moramo vedno poskusiti nekaj novega, moramo raziskovati. Tako bi lisička bila prva, ki popelje otroke v svet legend in zgodb, morda celo začetnica potovanja ob odkrivanju ter raziskovanju legend. Menimo, da lahko lisička vzbudi tudi zanimanje po drugih zgodbah oz. legendah, ki se odvijajo na Pohorju.

1.5 Opredelitev motivov za izbiro predlagane teme

Motivi za izbiro naše teme so bili:

- povečati število turistov (družine z mlajšimi otroki) v mestu Mariboru in Radvanju,
- spoznati in povečati zanimanje za legende lastnega kraja,
- napisati in ilustrirati slikanico, s katero bi seznanili otroke s Pohorjem in njegovimi značilnostmi/legendami,
- spodbuditi oglaševanje naše slikanice Gremo na lisičko,
- spoznati pozabljene legende in zgodbe Pohorja,
- preprečiti, da bi starši uporabljali telefone in tablice, da otroke zamotijo, temveč bi raje izbrali slikanice, ki spodbujajo otrokovo kreativnost,
- spoznavati Pohorje na bolj igriv in zabaven način,
- širiti znanje o lastnem kraju predvsem med najmlajšimi.

1.6 Hipoteze

1. HIPOTEZA: Starši vse hitreje uvajajo tablice in telefone v življenje svojih najmlajših otrok, saj se z njimi otroci bolj zamotijo kot pa s slikanicami, ki spodbujajo kreativnost.

2. HIPOTEZA: Prodajo slikanic bi lahko povečali z bolj poučnimi motivi, morda zbirko slikanic, ki bi temeljile na kakšnih pripovedkah o zakladih, škratih Pohorja.

3. HIPOTEZA: Zgodbe, pripovedke in legende Pohorja ne poznamo dobro ali skoraj nič, saj se pojavljajo le redko v knjigah.

4. HIPOTEZA: Več objavljenih knjig na temo mariborskih in pohorskih pripovedk bi močno vplivalo na zanimanje ljudi za pripovedke, saj bi ljudje opazili, da pripovedujejo o njihovem kraju in bi jih iz tega razloga prebrali.

5. HIPOTEZA: Večina družin, ki imajo otroke stare do 4 let, namenijo več kot eno uro in pol časa za branje pravljic in zgodb na teden.

2 USTVARJALNI DEL NALOGE

Naša turistična naloga govori o prebujanju mitov in legend našega mesta in okolice. Med knjižnimi policami smo poiskali, katere legende in pravljice že obstajajo. Na kratko vam bom predstavila do sedaj napisane knjige.

2.1 Čevljarček, ki reši mesto Maribor pred Turki

Bila je barvita jesen leta 1532, ko so do Maribora prišli Turki. Na srečo je bilo mesto obdano z obzidjem, ampak bil je en problem. V jarku okoli obzidja ni bilo vode, kar bi pomenilo, da bi Turki zmagali. Meščani so imeli vodo, ampak nekdo bi moral odpreti zapornice, da bi voda iz bližnjih ribnikov pritekla v jarek. Medtem, ko so vsi prestrašeni strmeli in trepetali nad svojo usodo, je mesto dobilo svojega junaka. Mlad čevljarček se je določil, da bo rešil mesto. Tako se je preoblekel v Turka in se skozi stranska vrata splazil do zapornice. Odprl jo je in deroča voda je zajela Turke, skoraj vse je odplavilo. Še tisti, ki se ostali, so se hitro odpravili.

2.2 Pohorske pripovedke

Prebrala sem Schlosserjeve Pohorske pripovedke, kjer so zbrane pripovedke z območja Pohorja. V raziskavi jih bom podrobneje predstavila.

2.3 Legenda o nastanku Pekrske gorce

V davnih časih je Pohorje tudi ljudem v dolini prinašalo obilo bogastva. Po Dravi so pluli splavi in težko otovorjene »šajke«. Dolinci, še posebej Mariborčani, so obogateli, a pri tem so postajali vse bolj prevzetni. Pozabili so na Boga in vse bolj razuzdano živeli. Bog je bil nad Mariborčani bolj in bolj razočaran, nekega dne pa mu je bilo vsega dovolj in na prošnjo hudiča je za en dan predal oblast nad mestom peklenščku, ki je hrepenel po grešnih dušah. Čeprav so Sveti trije kralji, Bolfenk in Marija milo prosili Boga, naj Mariborčanom prizanese, si ta ni premislil. Tako je hudič imel oblast nad mestom vse do polnoči. Peklenski poglavar se ni obiral, takoj se je odpravil ter še pred večerom prisopihal do skalovja na Planinki. »Tale vrh odlomim, ga vržem v Dravo tam pri Mariboru in jo zajezim. Hehe-he-he! Vsi Mariborčani bodo utonili, niti eden mi ne uide!« Z obema rokoma je objel skalnati vrh, ga odkrušil in naložil na rame. Zagrmelo in zahreščalo je in celo Pohorje se je zamajalo. A pohorski svetniki niso stali križem rok. Ko so videli, kaj namerava peklenski poglavar, so spustili nanj svoje pomočnike. Od Svetih treh kraljev sem se je pripodil vihar in ulila se je ploha. Voda je naenkrat zalila kotanje po razruti planoti, kjer je prej stal vrh Planinke. Težko je stopal peklenšček s težkim bremenom po gozdovih. Zato si je preložil skalo na drugo ramo in otresel razdrobljeno kamenje s pleč, da so se usuli kupi peska v kotanjo pod Roglo. Pred Klopnim vrhom je zabredel v močvirje in se do kolen pogreznil vanj. Sveti Areh je zavil svoj vrh v tako gosto meglo, da ni videl peklenšček niti svojega nosu, čeprav je bil trde teme vajen. Zato se je, nerodnež, spotaknil ob streho zvonika, da se mu je odkrušil precejšen kos skale in se zapičil v travo. Z vrha Mariborskega Pohorja dol je šlo hitreje, še celo prehitro, kajti sveti Bolfenk mu je poslal od zadaj močan veter. Zadrsal se je navzdol rogač rogati in na Pošteli je padel na zadnjo plat. Tako so ga ustavljale ovire druga za drugo, a bi zagotovo še pred polnočjo prišel do Drave, če ne bi ob vznožju Pohorja stopila predenj Marija. Pojavila se je pred hudičem vsa v sijaju in spregovorila z milim nasmehom: »Rogač rogatin, zaman je tvoj trud! Moje ovire premagaš: tri vrče solz sem nalovila od nedolžnih sirot, tri vrče so jih natočile duše siromakov. Poškropila sem z njimi vse bregove, vse gorice tod naokoli. Le poskusi jih prebresti, jih preskočiti! Ne bo ti uspelo!« Peklenšček je na več mestih poskušal z bregov prodreti do ravnice in naprej do Drave, a zaman. Povsod ga je zadrževal nevidni zid. In na mesto, kjer je zlodejevo breme padlo na tla, je nastala Pekrska gorca. (Povzeto po: http://www.turisticna-zveza.si/Misel/12/zgodbeTurizma.pdf, 1. 11. 2018 ob 20.30)

3 IZVEDBA RAZISKAVE

3.1 Raziskava Pohorskih pripovedk

Želela sem raziskati legende in zgodbe Pohorja, zato sem se odločila, da bom prebrala knjigo z naslovom Schlosserjeve Pohorske pripovedke, ki jih je napisal Paul Schlosser. Ko je bil v Mariboru in na Pohorju je zbral veliko ustnega izročila, ki ga je tudi zapisal. On velja za enega najaktivnejših zgodovinarjev in raziskovalcev predvojnega Maribora in Pohorja. Rodil se je v Budimpešti in seveda zato tudi pripovedke niso bile v slovenščini. Prevedla in uredila sta jo Andrej Gulič, ki je prav tako zgodovinar in Maja Trifunovič, ki je prevajalka.

Knjiga zavzema 10 poglavij, ki vsebujejo skupaj 101 zgodb.

Naslovi poglavij so:

- O duhovih, smrti in povratnih dušah,
- O divjih lovcih in divji jagi,
- O gozdnih bitjih, jezerskih in gozdnih duhovih,
- O čarovništvu in čarovnijah,

- O zakladih in njihovih čuvajih,
- O hudobnem in neumnem hudiču,
- O starih cerkvah in zgodovinskih mestih,
- Zgodbe o ravbarjih,
- Legende,
- Pravljice in norčije.

Zgodbe lahko razdelimo v štiri dele. Zgodbe o hudiču (v teh hudič igra glavno vlogo), čarobnih bitjih in prekletstvih (npr. o groznih, kot so duhovi, čarovništvo ali povratne duše; kakšne šaljive zgodbe o zakladih, sem lahko uvrstimo tudi pravljice), o ravbarjih in pojavah oz. ljudeh v gozdu (npr. divji jagi, divjih lovcih, ravbarjih), legendah (npr. legende o nastanku cerkva, mest, hribov…).

Število pripovedk glede na razdelitev:

- Zgodbe o hudiču – 10,
- Zgodbe o čarobnih bitjih in prekletstvih – 67,
- Zgodbe o ravbarjih in pojavah oz. ljudeh v gozdu – 13,
- Legende – 11.

Zgodbe so bile zelo zanimive, vendar nobena ni izpostavljala posebej kakšne osebe kot junake, npr. tako kot je pri čevljarčku. Nekatere zgodbe omenjajo osebe, vendar ne po imenih. Samo dve zgodbi vsebujeta imena, Zgodba o Fižoleku in Zgodba o Palčku.

Fižolek je bil moški, ki je zelo rad jedel fižol in zgodba pripoveduje o tem, kako je odrešil tri ljudi, ki so mu v zahvalo dali prstan. Kadar je zavrtel prstan, se mu je izpolnila vsaka želja. Nato pa se zgodba nadaljuje, da je pristal na dvoru, bil izbran za očeta otroka grofove hčere. Grof je nato v jezi zaprl svojo hčer, njenega otroka in Fižoleka pa v sod, ki ga je vrgel v reko. Fižolek je nato rešil vse s pomočjo čarobnega prstana ter si zgradil tudi grad. Postal je ugleden vitez in je priredi zabavo, na katero je bil povabljen tudi grof, ki je že pozabil, kaj je storil Fižoleku. Nato ga Fižolek vpraša, kaj bi storil s tistim, ki je zaprl ljudi v sod in jih vrgel v reko. A grof odgovori, da ga naj voli raztrgajo. Nakar Fižolek zavrti prstan in tako si je grof sodil sam.

Palček je delal pri kmetu in usmerjal vole pri oranju. Nato je mimo prišel gospod, ki se je čudil, kako je to mogoče, da voli sami orjejo nivo, a palček je sedel v ušesu vprežene živali. Želel je kupit palčka, a kmet ga ni hotel prodati. Palček je nato svojemu gospodu oz. kmetu zašepetal, da ga naj proda, saj se bo vrnil nazaj domov. Kmet ga proda in tu se začnejo Palčkove dogodivščine s številnimi preprekami, ko pobegne novemu lastniku in se odpravi nazaj domov.

Lahko bi rekli, da ti dve zgodbi govorita o junakih. Učita nas dve stvari, prvo, kdor drugemu jamo koplje, sam vanjo pade ter drugo, upanje umre zadnje ali pa, poskušati moramo tako dolgo, dokler nam ne bo uspelo.

V prvi zgodbi je Fižolek junak, saj najprej reši tri ljudi, nakar pa še hčer grofa in njenega otroka, za konec pa skupaj živijo v lepem gradu. V zgodbi predstavlja tudi pravičnega človeka, ki želi, da bi bila slaba dejanja tudi kaznovana.

Palček pa po drugi strani prikazuje povsem drugega junaka. On je tudi pravičen, saj drži obljubo, sicer ne uboga vseh ukazov, temveč misli s svojo glavo. Tako je v zgodbi moral dvakrat prisiljeno ropati

hrano in vole za roparje, vendar jih je izdal. Ravnal je pravično in tako so razbojniki plačali za svoja dejanja, niso dobili hrane in bili so pregnani.

Morda bi lahko bila Fižolek in Palček naša nova junaka, lahko bi bila morda celo enako poznana kot čevljarček. Ampak seveda smo ponovno tukaj na začetku, zakaj ju ne poznamo? Odgovor je jasen. Ljudje se ne zanimajo za legende in zgodbe ali pa je krivo to, da nimamo dovolj knjig z legendami. Morda pa se ravno na področju legend zahvaljujoč vsem piscem lahko kosamo z večjimi prestolnicami, saj ni vse v znamenitostih temveč tudi v zgodbah.

3.2 Raziskava ostalih knjig o pripovedkah Pohorja

Predstavila bom še nekaj avtorjev in njihovih knjig, ki govorijo o pripovedkah in zgodbah o Pohorju.

Oskar Hudales (1905-1968) je znan predvsem kot mladinski pisatelj, ki je za mladino pisal realistične in poučne zgodovinske ali potopisne pustolovske zgodbe o izkoriščanju in krivicah, ki so doletele male ljudi. Objavljal jih je v Cicibanu in Pionirju. Za odrasle je pisal zgodovinske romane. Zlati krompir je zbirka sedemindvajsetih pohorskih pravljic in pripovedk, ki jo je leta 1968 izdala mariborska Založba Obzorja. Pripovedke je z ilustracijami obogatil akademski slikar Janez Vidic.

V pohorskih pripovedkah in pravljicah nastopajo ljudje, kot so pastirji, kmetje, razbojniki, berači, lovci, dekle in hlapci. Značilno je, da se ti ljudje zapletajo z nadnaravnimi bitji: hudičem, čarovnikom, smrtjo, vilami in govorečimi živalmi. V zgodbah opazimo tudi nekaj krščanskih motivov.

Ljudske pravljice so pripovedi, ki so se stoletja z ustnim izročilom prenašale iz roda v rod. Še danes ostajajo privlačne in vabljive tako za otroke kot za odrasle. Ljudske pravljice niso plod domišljije enega samega človeka, ampak prinašajo občečloveška spoznanja, lotevajo se temeljnih bivanjskih vprašanj, ki človeka vznemirjajo že od nekdaj. Govorijo v simbolnem jeziku in nam v različnih starostnih obdobjih ter življenjskih okoliščinah razkrivajo različne pomene. (Natalija Stegne, 2017)

Dragica Haramija je napisala Mariborske vedute: pripovedke o Mariboru in okolici. Avtorica je v svojem delu analizirala več aspektov pripovedk, literarno plat ob analizi oblikovnih in vsebinskih značilnosti besedil in njihovih različic (pripovedovalec, jezikovne prvine, pripovedno strategijo, tipične like, tipične razlage, odnose med akterji, idejno plat, kozmološka in religiozna ozadja, slovstveno folkloristiko, poganska ozadja, spreminjanje skozi čas, zgodovinske okoliščine) in etnografsko ozadje (pomen za konstituiranje skupnosti) ter njihovo socialno funkcijo. Študijo dopolnjujejo zbrane pripovedke, ki so razdeljene po naslednjih toponimih: reka Drava, Habakukova gorca, Mariborski otok, mariborsko Pohorje, Pekrska gorca, Poštela, Pristan (Lent), Studenci in trije ribniki. Naj izpostavimo samo najbolj znane analizirane povedke: Krojaček reši Maribor, Dravski vodovnik, Ribič hlebca vrže v Dravo, Dravska roža, Kačja kraljica, Zlati krompir, Pastorka in bela žena, Sveti Bolfenk in Areh, Začaranci v Pekrski gorci, Slovenska Kalvarija, Vrag in njegov kozel in Zaklad na Pošteli. (Povzeto po: https://www.emka.si/mariborske-vedute-pripovedke-o-mariboru-in-okolici/PR/477573, 1. 11. 2018 ob 18.40)

Josip Brinar je (1874-1959) je napisal zbirko Pohorske bajke in povesti, kjer so bajke Sveti Bolfenk in Areh, Graščina na Planinki, Slovenska Kalvarija, Zaklad na Pošteli, Divji lovec Škopnik, Pohorski vodotoči, Kačja kraljica, Jezernik, Vodni mož Gestrin, Orjaši, Hostnik Vouvel, Iz vitanjskega kotla, Pegamski kralj Otokar Premislej, Zakaj je na Pohorju toliko mravljišč, Dve o medvedu, Petruh s Peska, Jurgov kraj, Tončkova pot na Roglo in Velja. (Josip Brinar, knjiga Pohorske bajke in povesti v elektronski obliki)

Jože Tomažič (1906-1970) je bil slovenski pedagog, dramatik, mladinski pisatelj, gledališki igralec, režiser in publicist. Tomažič je mladinska pripovedna dela, temelječa na pohorskem ljudskem izročilu pisal in objavljal že pred 2. svetovno vojno. Njegove knjige pravljic, bajk in legend pa so začele

izhajati med vojno: Pohorske pravljice (1942), Dravska roža (1943), Dravska Marija (1943), Pohorske bajke (1943), Pohorske legende (1944).

Po koncu vojne se je posvetil pisanju odrskih del. Napisal je dve mladinski igri: Pohorska bajka (uprizojena 1952) in Trije bratje (upr. 1954) ter ljudsko igro Lepa Vida (upr. 1956). Dramatiziral je tudi nekaj pripovednih del J. Jurčiča in pisal članke o gledaliških uprizoritvah. (Povzeto po: https://sl.wikipedia.org/wiki/Jo%C5%BEe_Toma%C5%BEi%C4%8D_(pisatelj), 1. 11. 2018 ob 18.50)

Pohorske pravljice so razdeljene v šest sklopov, ki se razlikujejo po vsebini: Pravljične povesti, Pastirske pravljice in hotinjske bajke, Razbojniške povesti, Žagarjeve smešnice, Drvarske in lovske pravljice in Stara steklarska pravljica. Skupno je v zbirki 33 pravljic, v katerih nastopajo povprečni ljudje, kot so pastirji, kmetje, razbojniki, berači, lovci, dekle in hlapci. Značilno je, da se ti ljudje zapletajo z nadnaravnimi bitji; hudičem, jezernikom, čarovnikom, smrtjo, vilami, zelencem, vodovnikom, zmaji in govorečimi živalmi. V zgodbah opazimo tudi nekaj krščanskih motivov, v katerih se pojavljajo Jezus, Bog, Sv. Peter, pekel in nebesa. (Povzeto po: https://sl.wikipedia.org/wiki/Pohorske_pravljice, 1. 11. 2018 ob 19.10)

Elza Lešnik je v zbirki Šumi, šumi Drava ... (izdani leta 1938) nadaljevala tradicijo pravljičarjev Evrope 18. in 19. stoletja. Avtorica se je posvetila topografiji Maribora in okolice, zato so besedila pripovedke in legende s pravljičnimi prvinami. (Povzeto po: https://books.google.si/books/about/%C5%A0umi_%C5%A1umi_Drava.html?id=ddLWMgEACAAJ&redir_esc=y , 1. 11. 2018 ob 19.20)

Za knjigo Schlosserjeve Pohorske pripovedke sem se odločila, saj se ta knjiga navezuje izključno na območje Pohorja in vsebuje različne pripovedke, vse od zakladov pa do ravbarjev. S to knjigo sem želela tudi pokazati, da niso vse pripovedke vezane na Maribor, temveč da se najde veliko zanimivih in kar precejšen nabor pripovedk in zgodb tudi na okoliških hribih. Ko prebereš knjigo, šele spoznaš, da niso mesta edina, ki imajo bogato zgodovino, saj so ohranjeni zapisi ustnega izročila najdragocenejši. S pomočjo takšnih knjig, kot je ta, lahko resnično vidimo način razmišljanja v tistem času. Knjiga te resnično povleče v svet, ki so ga poznali v tistem času, ob branju te kar prevzame ta želja po še poglobljenem raziskovanju zgodb. Hkrati pa prebudi tudi raziskovalca v tebi, da bi se odpravil na omenjene kraje ali pa poiskal zaklade.

3.3 Zlata lisica – zanimiva dejstva

Prireditev se odvija na mariborskem Pohorju od leta 1964. Prva zmagovalka je bila zlata olimpijka Marielle Goitschel (francoska smučarka, rojena 1945).

V prvih letih sta bili dvakrat prirejeni le dve slalomski tekmi, nekajkrat je zraven slaloma in veleslaloma potekala še dodatna tekma, kot nadomestilo odpadle tekme z drugega prizorišča, enkrat tudi tekma v superveleslalomu, večkrat pa je tudi prirediteljem uspelo izpeljati le eno izmed tekem.

Zaradi težav s pripravo proge je tekmovanje sedemkrat potekalo v Kranjski Gori, enkrat tudi v Sarajevu.

V letih 1998 in 2011 Zlata lisica ni bila izpeljana.

Prve tri so dolga leta dobile okrog vratu lisičje kožuhe, od 1995 kožuhe zamenjujejo zlate broške iz rumenega, belega in rdečega zlata, z dragimi kamni. Ime najboljše v kombinaciji je vgravirano tudi na velik kristalni prehodni pokal pohorskega pokala za Zlato lisico.

Največ skupnih zmag na Zlati lisici je osvojila Vreni Schneider (švicarska alpska smučarka), in sicer 7. osvojila je tudi največ posamičnih zmag, 8.

Skupna zmagovalka Zlate lisice je bila tudi Mateja Svet, slovenska alpska smučarka (rojena 1968), ki je tekmovala v času Socialistične republike Slovenije (SFRJ). Skupna zmagovalka je bila 2-krat.

Nadmorska višina, start veleslaloma je na 734m, cilj pa na 347 metrov. Zaradi tega je vsako leto borba z vremenom, za mraz in/ali za sneg.

Oče Zlate lisice je Dušan Senčar. Njegovi poljubi v ciljni areni so legendarni. Njegove organizacijske sposobnosti, trma, nore ideje, brezobzirnost, absolutizem, mednarodno mreženje in zaljubljenost v smučanje je formula, ki je naredila na prenizkem hribu, v premajhni državi in sredi vinogradov eno najbolj prepoznavnih tekem belega cirkusa. Zlata lisica je ostala brez očeta 2003.

Tudi brez njih ni Zlate lisice: topovi, od 1981; tekmovalke, točke svetovnega pokala jih je doslej osvojilo 828; Tina, Maze, dvakrat prva v veleslalomu, enkrat v slalomu; televizija, neposredni prenos od 1971. Za zasneževanje celotne proge je potrebnih vsaj 40 topov, vsaj minus 5 stopinj in vsaj šest dni in noči.

Mariborski organizatorji so pred 2. svetovno vojno prirejali smučarska tekmovanja tako v turnem kot v alpskem smučanju, na zemljišču Mariborske škofije pri Betnavi pa so v tridesetih letih zgradili smučarsko skakalnico. Sedežno žičnico, ki jo je skonstruiral Lev Pipan, so pognali februarja 1951 kot prvi tovrstni objekt v Jugoslaviji in na Balkanu. Leta 1957 je pričela obratovati Pohorska vzpenjača.

Prva leta je bil štart Zlate lisice na klasični, strmi in težavni progi pod hotelom Bellevue na grebenu Pohorja. V osemdesetih letih je v dolini začel nastajati Snežni stadion, z najnižjim štartom in ciljem med tekmovanji v svetovnem pokalu. (Povzeto po: http://www.zlatalisica.si/zgodovina/54-zlata-lisica-2018, 27. 11. 2018 ob 19.50; Alpski Smučarski Klub Branik Maribor, leto ni navedeno in po viru https://sl.wikipedia.org/wiki/Zlata_lisica, 27. 11. 2018 ob 20.00; in po http://maribor-pohorje.si/files/bolfenk_stalna_razstava_zlata_lisica.pdf, 27. 11. 2018 ob 20.10; Zavod za turizem Maribor, 2007)

3.4 Anketa

Raziskovalnega dela naše turistične naloge smo se lotili tako, da smo s pomočjo anket anketirali starše predšolskih otrok. Želeli smo pridobiti veliko različnih informacij, zato smo anketirali starše prvih razredov naše šole ter nekaj skupin v vrtcu. Seveda nam niso vseh razdeljenih anket vrnili. Tako smo sodelovali s 50 starši, od tega je bilo 41 žensk in 9 moških.

Starost njihovih otrok se je gibala od 1 leta pa do 23 let. Nas so zanimali podatki samo za predšolske otroke, zato smo naredili preglednico o številu otrok v posameznem letu starosti od 1. leta pa do 7. leta. Anketirali smo samo starše predšolskih otrok, ampak razlog, da je prišlo tudi do odgovorov za višjo starost je, da so imeli starši več otrok, npr. pri eni družini celo 4 otroke. Tako smo dobili tudi več odgovorov, kot je bilo anketirancev.

3.4.1 Analiza ankete

Tabela 1: Število otrok anketirancev od 1. leta pa do 7. leta.

Starost otrok	Št. moških	Št. žensk
1	0	2
2	2	3
3	1	2
4	1	10
5	2	11
6	6	26
7	0	5

Graf 1: Obkroži, koliko časa na teden berete otroku pravljice oz. slikanice?

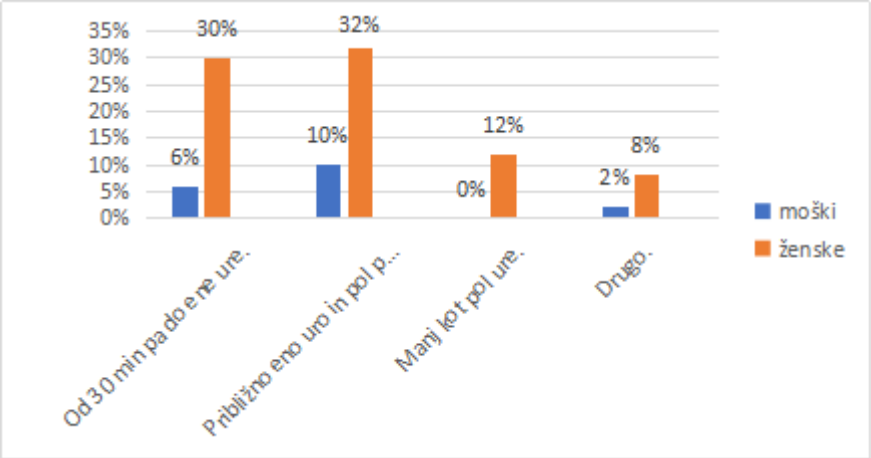

Graf 1: V procentih izraženo, koliko staršev bere določen čas slikanice ali pravljice svojim otrokom.

Iz grafa je razvidno, da največ anketirancev (42 %) bere svojim otrokom zgodbe približno eno uro in pol pa do dveh ur na teden. Takoj za tem odgovorom sledi, da 36 % anketirancev bere slikanice oz. pravljice od 30 min pa do ene ure ter nato, da 12 % anketirancev bere manj kot pol ure na teden. Nekateri pa berejo celo bistveno več ali pa premalo. Tako so anketiranci pod drugo oz. ostalo napisali, da moški berejo svojim otrokom več kot dve uri na teden in ženske berejo otrokom vsak večer pred spanjem 15 minut, 4-krat na teden po 15 min ali pa 3 do 4 ure na teden.

Graf 2: Kaj na slikanicah je otroku najbolj všeč? Možnih je več odgovorov.

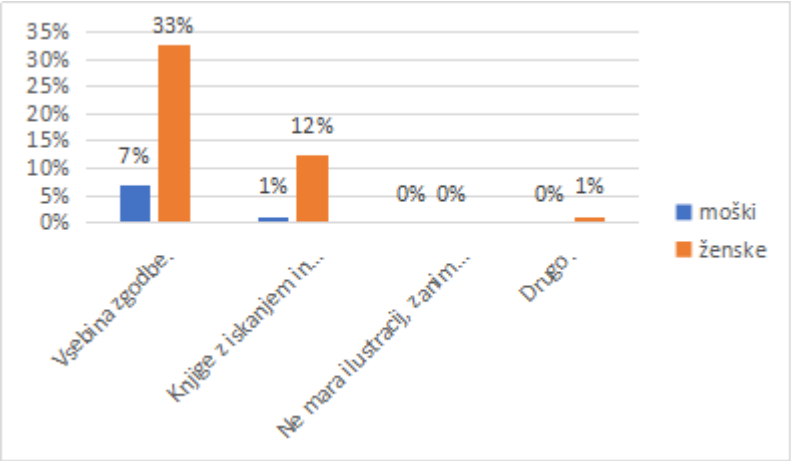

Graf 2: V procentih prikazano, kaj je po mnenju anketiranca otroku najbolj všeč na slikanici.

Zanimivo je, da so anketirancem najbolj pomembne ilustracije v slikanicah, šele zatem pa vsebina. Otroku so na slikanici najpomembnejše ilustracije (46 %), zatem vsebina zgodbe (40 %), nakar pa knjige z iskanjem in štetjem stvari (13 %) in drugo. Pod možni odgovor drugo je bil edini odgovor knjige, kjer otrok prebere sliko.

Graf 3: Kaj menite, da spodbujajo otroške slikanice pri otroku? Možnih je več odgovorov.

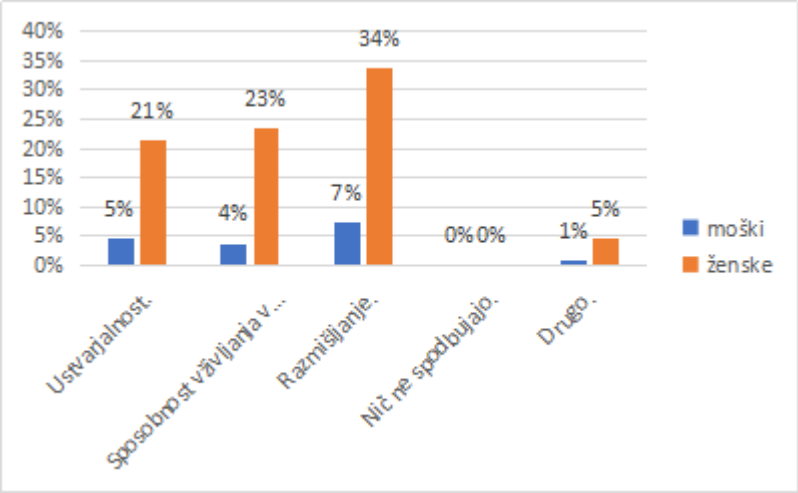

Graf 3: Graf prikazuje, kaj po mnenju anketirancev slikanice spodbujajo pri otroku.

Tudi pri tem odgovoru so anketiranci obkroževali več odgovorov. Pri moških je toliko manj odgovorov, saj je bilo anketiranih samo 9 moških. Večina anketirancev meni, da slikanice najbolj spodbujajo razmišljanje (41 %), nato sposobnost vživljanja v vloge (27 %), ustvarjalnost (26 %) in zatem je bilo kar 6 % anketirancev za možnost drugo. Tam so anketiranci napisali, da slikanice bogatijo tudi besedni zaklad, vizualizacijo zgodbe, domišljijo in spomin.

Graf 4: Ali se srečujete s težavami pri kupovanju zanimivih in poučnih slikanic za otroke?

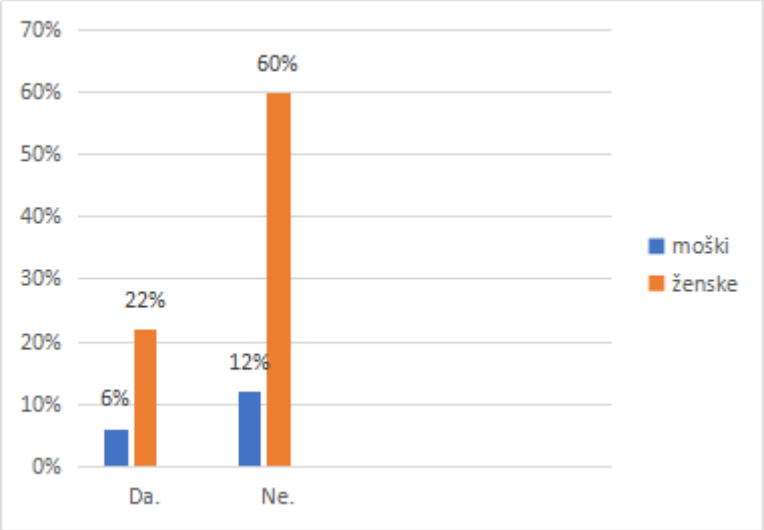

Graf 4: Opredelitev anketirancev, ali imajo težave pri nakupovanju slikanic ali ne.

Bili smo zelo veseli, da kar 72 % anketirancev nima težav s kupovanjem slikanic, saj to pomeni, da jih je veliko na voljo. Ampak še zmeraj 28 % anketirancev meni, da se srečujejo s težavami ob kupovanju slikanic.

Graf 5: Če DA, s kakšnimi?

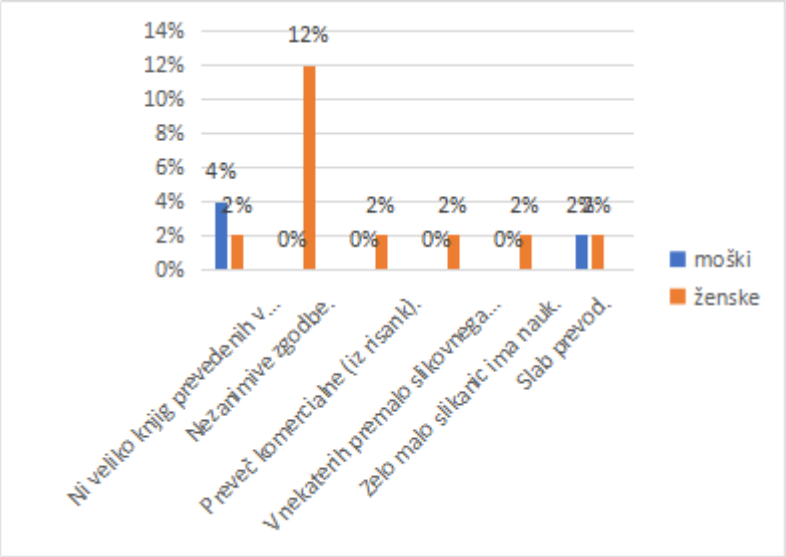

Graf 5: Težave, s katerimi se srečujejo anketiranci ob nakupovanju slikanic za otroke.

Tistih, ki so odgovorili z DA, to je bilo 11 žensk in 3 moški, kar je skupaj 34 % od vseh anketirancev, so morali tudi našteti svoje težave pri kupovanju slikanic. Od 34 % anketirancev smo dobili 6 različnih odgovorov. Zelo zanimivo je bilo, da 6 % anketirancev meni, da je problem v ponudbi, medtem ko pa večina (12 %) meni, da je predvsem veliko nezanimivih zgodb. Iz tega lahko sklepamo, da je veliko slikanic na voljo, ampak da jih starši prepoznajo kot nezanimive za svoje otroke.

Graf 6: Ali menite, da se na tržišču pojavljajo slikanice, ki bi temeljile na pripovedkah o zakladih ali škratih Pohorja?

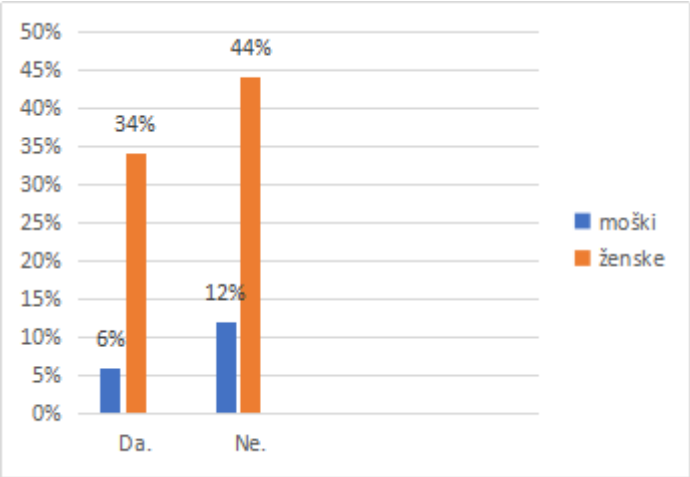

Graf 6: Opredelitev anketirancev, ali se na tržišču pojavljajo slikanice, ki temeljijo na zakladih ali škratih Pohorja.

Zanimivo je, da 56 % anketirancev meni, da se na tržišču ne pojavljajo slikanice z vsebino o pripovedkah Pohorja. To, da sploh vedo, da obstajajo takšne slikanice ali ne, je že zelo dobro, saj to pomeni, da starši redno spremljajo ponudbe in točno vedo, katere slikanice kupit otrokom. Le 4 % žensk ni znalo odgovoriti na vprašanje, zgoraj pa ju ni navedenih, saj med odgovori ni bilo te možnosti.

Graf 7: Katere slikanice po navadi izberete za otroka?

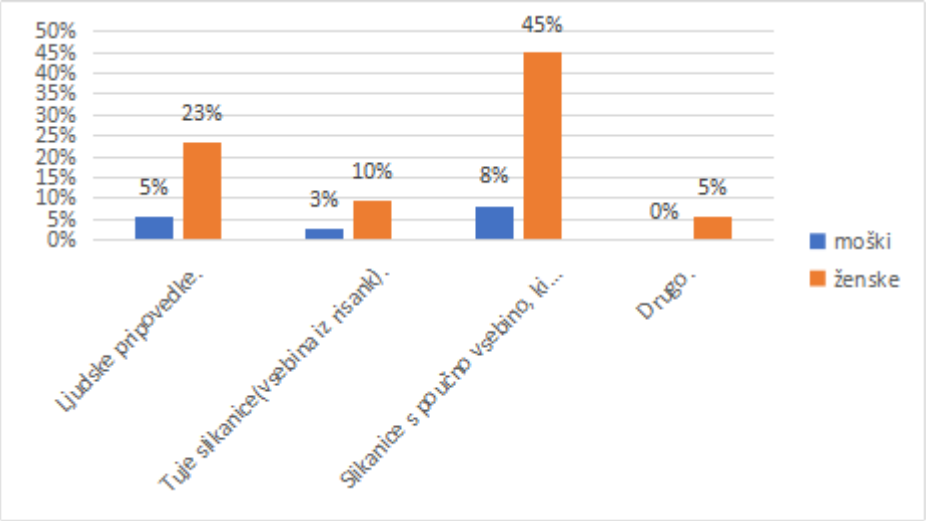

Graf 7: Prikaz, katere slikanice anketiranci po navadi izberejo za svojega otroka.

Veliko anketirancev je odgovorilo z več odgovori. Največ anketirancev po navadi izbere slikanice s poučno vsebino, ki otroka trenutno zani ma (53 %), zatem izberejo slikanice z vsebino ljudskih pripovedk (28 %) in zatem tuje slikanice z vsebino iz risank (13 %) ter druge (5 %). Tisti anketiranci, ki pa so obkrožili drugo, so napisali, da izberejo slikanice z različnimi vsebinami, po navdihu ali pa berejo tiste slikanice, ki jih imajo doma.

Graf 8: Ali ste že kdaj kupili slikanico o nekem kraju, ki ga predstavlja zanimiv lik in govori o legendah in znamenitostih kraja, npr. Legenda o kurentu, Legenda o čevljarčku?

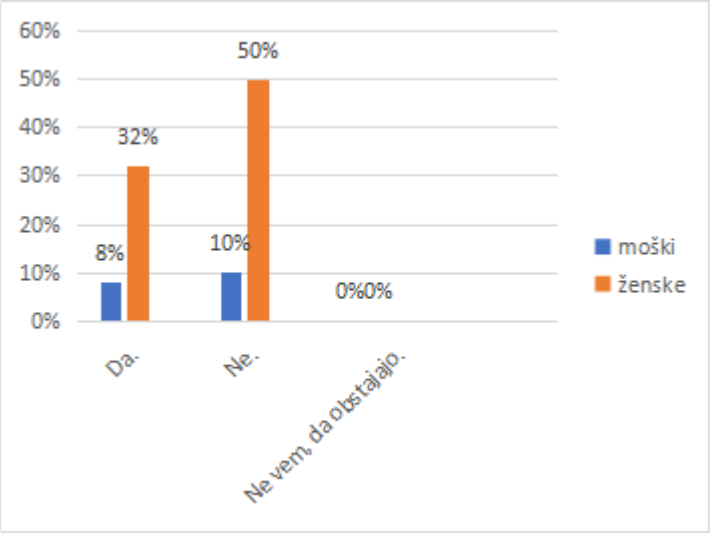

Graf 8: opredelitev anketirancev glede na to, če so že kdaj kupili slikanico, ki govori o znamenitostih ali legendah nekega kraja.

Kar 60 % anketirancev je odgovorilo, da še niso kupili slikanice o nekem kraju, ki ga predstavlja zanimiv lik, ostalih 40 % pa je dogovorilo, da so že kupili takšno slikanico. Kakor je že prej omenjeno, tudi tukaj rezultati kažejo na to, da kar vsi anketiranci spremljajo ponudbo slikanic, saj so vsi odgovorili na vprašanje in nihče ni obkrožil možnosti, da ne ve, da takšne slikanice obstajajo.

Graf 9: Ali ste si že kdaj v knjižnici izposodili slikanico o nekem kraju, ki ga predstavlja zanimiv lik in govori o legendah in znamenitostih kraja, npr. Legenda o kurentu, Legenda o čevljarčku?

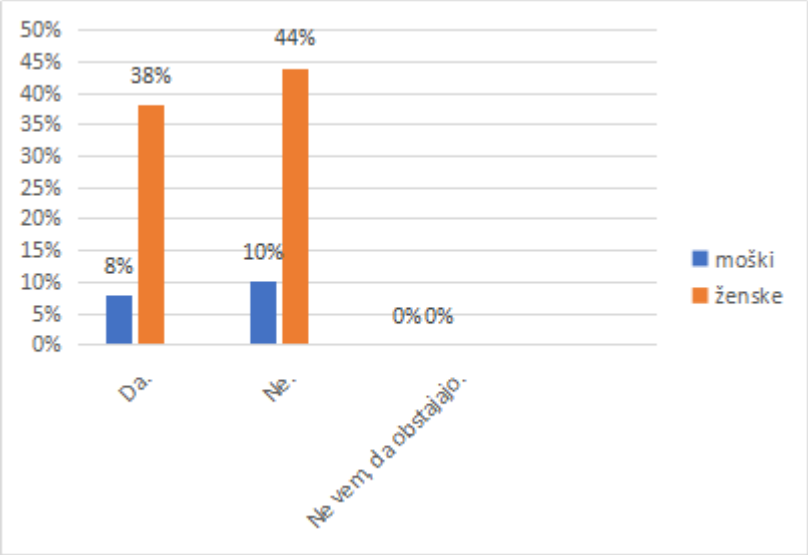

Graf 9: Prikaz, ali so si anketiranci že kdaj izposodili slikanico o nekem kraju, ki govori o znamenitostih kraja.

Zelo spodbudno je, da si kar v 46 % anketirancev izposoja slikanice o legendah v knjižnici, ampak si še zmeraj velika večina anketirancev (54 %) ne izposodi slikanice v knjižnici.

Graf 10: Ali kdaj kupite slikanico, pravljico?

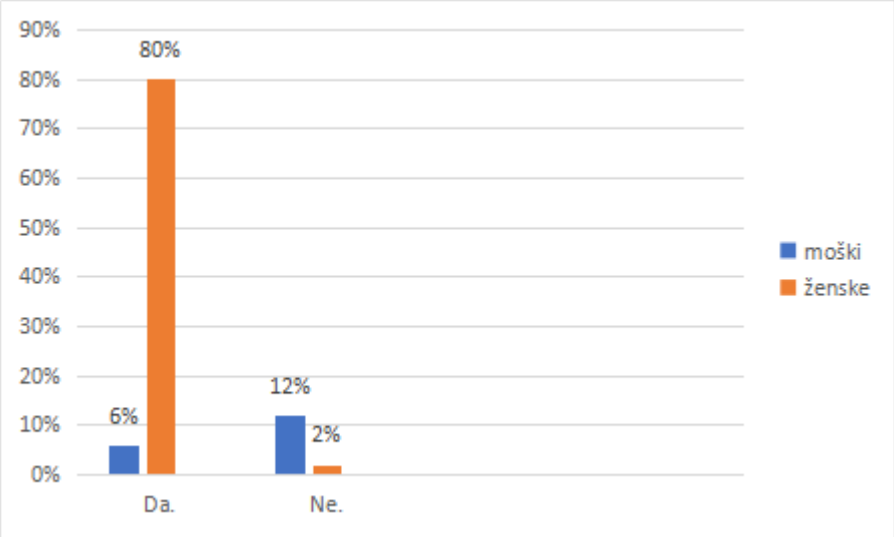

Graf 10: Opredelitev anketirancev, ali kupujejo pravljice ali slikanice.

Veliko presenečenje je, da si le 14 % anketirancev ne kupi slikanic, kar pomeni, da si jo ti izposodijo v knjižnici. Vendar pa kar velika večina (86 % anketirancev) kupi slikanico.

Graf 11: Ali menite, da je slikanica o legendah in junakih kraja, v katerem živite, primerna za turistični proizvod?

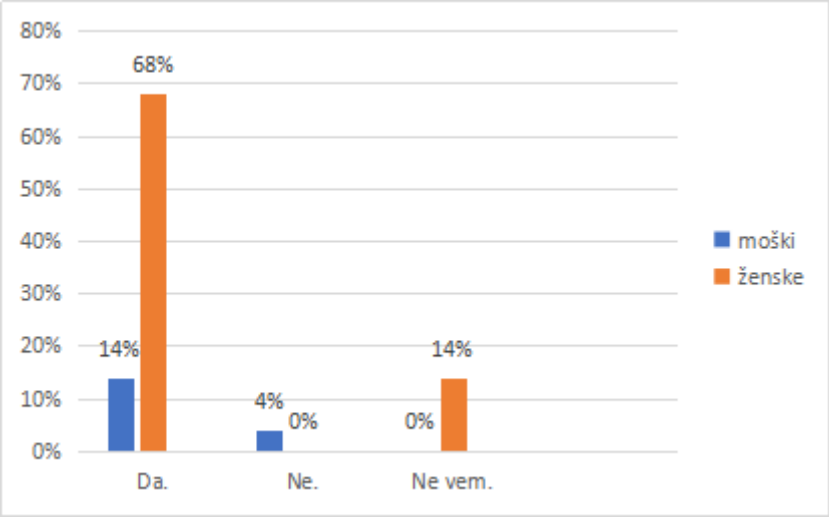

Graf 11: Opredelitev anketirancev ali je slikanica primerna za turistični proizvod.

Graf 12: Če bi zraven slikanice otrok dobil igračo-glavnega junaka slikanice, bi kupili slikanico?

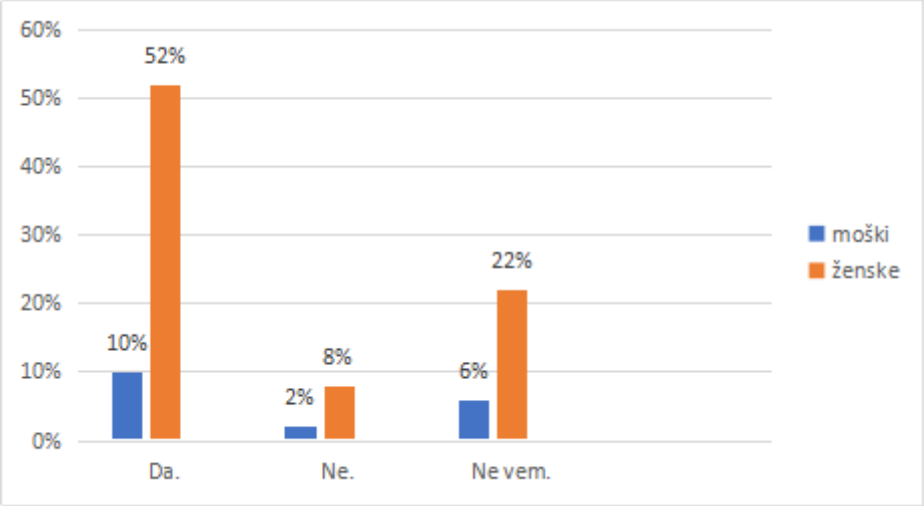

Graf 12: Prikaz, ali bi anketiranci kupili slikanico, če bi zraven slikanice dobili tudi igračo glavnega junaka.

Pri odgovorih smo bili zelo presenečeni, saj kar 10 % anketirancev ne bi kupilo slikanice, če bi zraven dobili še igračko glavnega junaka. Vendar velika večina (62 %) meni, da bi kupili slikanico, če bi zraven dobili še igračo glavnega junaka. Pri tem vprašanju se tudi veliko anketirancev ni znalo opredeliti, teh je bilo 28 %.

Graf 13: Ali ste že kdaj brali pripovedke oz. legende o kraju, v katerem živite?

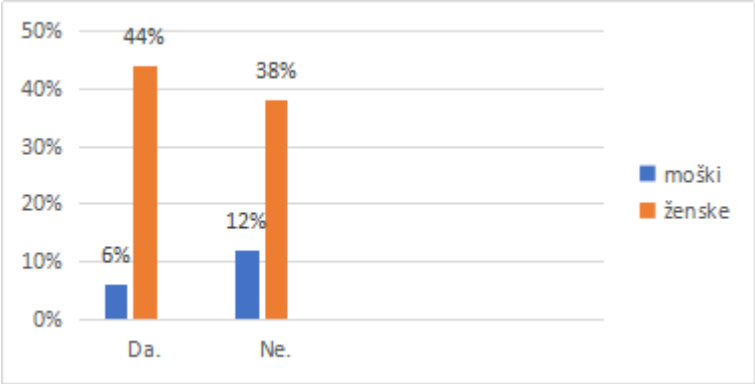

Graf 13: Graf prikazuje, ali so anketiranci že prebrali pripovedke o kraju, v katerem živijo.

Bili smo zelo presenečeni, saj kar 50 % anketirancev ni prebrala pripovedk ali legend o kraju, v katerem živi. Tako so bili anketiranci za da in proti ravno na meji, 50 % proti 50 %.

Graf 14: Ali menite, da bi več objavljenih knjig na temo mariborskih in pohorskih pripovedk vplivalo na zanimanje ljudi za pripovedke, saj bi bili ljudje ponosni na svoj kraj in bi želeli pozabljene zgodbe deliti s svojimi otroki.

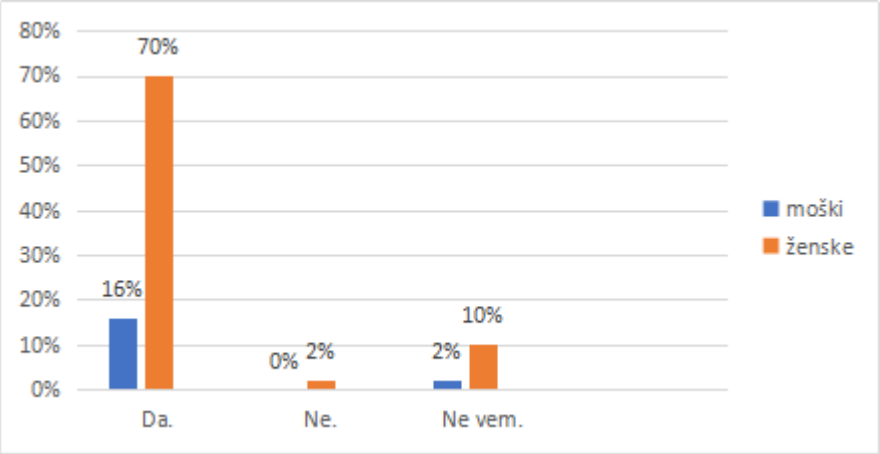

Graf 14: Mnenje anketirancev glede na vprašanje, če bi več objavljenih knjig na temo mariborskih in pohorskih pripovedk vplivali na zanimanje ljudi za pripovedke.

Zelo spodbudno je, da večina anketirancev (86 %) meni, da bi več izdanih knjig o pripovedkah ali legendah Maribora in Pohorja vplivalo na zanimanje ljudi za pripovedke lastnega kraja. Nekaj anketirancev (12 %) se ne more opredeliti, proti jih je 2 %.

3.5 Intervju

Izvedli smo intervju z zgodovinarjem Andrejem Guličem, ki je sodeloval pri izdaji knjige Schlosserjeve Pohorske pripovedke ter je avtor knjige Pohorje in Kozjak.

S kakšnim namenom ste se odločili urediti oz. sodelovati pri izdaji knjige Schlosserjeve Pohorske pripovedke?

Paul Schlosser je bil eden izmed prvih in redkih sistematičnih zbiralcev zgodb na širšem območju Maribora. Kot ljubiteljski arheolog je uporabljal ustno izročilo predvsem kot pomoč za lažje lociranje arheoloških najdišč na obronkih Pohorja.

Tekom mojega študija zgodovine sem se začel intenzivneje ukvarjati prav z domoznanskimi tematikami, kjer sem po naključju odkril njegovo originalno, v nemščini napisano knjigo, Bachern Sagen. Izredno pomembno vlogo igra njegova zgodba št. 77, kjer opisuje ti. Stari Maribor. Ta naj bi ležal 300 korakov SV od današnjega Radvanja. Tukaj se potrjuje zgodovinska vrednost in vloga ustnega izročila, kajti danes vemo, da so ljudje skozi to pripovedko ohranjali v zavesti lokacijo Ville Rustice v Borovi vasi.

Takšnih in podobnih podatkov se skriva v njegovi knjigi še več. Ker ni bila nikoli prevedena v slovenščino in ker kot zgodovinar smatram, da je osnova zavesti vsakega kraja prav v njegovi dediščini, sem se odločil, da knjigo uredim in izdam tudi v našem jeziku.

Prebrala sem, da ste izdali tudi knjigo o Pohorju in Kozjaku. Kako to, da ste se tako že drugič odločili za raziskovanje Pohorja?

Pohorje, pa tudi Kozjak, sta pogorji, ki defenirata širše mariborsko področje še danes. Izdana knjiga opisuje na tem območju razvoj planinstva, smučanja in pohodništva, skratka zametkov turistike od 19. st. do prvih let po II. sv. vojni. Prvič so se objavile fotografije, razglednice in ostalo dokumentarno gradivo, ki je hkrati s spremno besedo Pohorje in Kozjak postavilo v sistematični razvojni in zgodovinski okvir.

Torej, lahko rečem, da mi je Pohorje nekako zlezlo pod kožo - odkrival sem ga kot otrok, odkrivam ga še danes. Njegovo območje z vplivnim zaledjem je inspiracijska iskra, ki me žene k nadaljnjem raziskovanju.

Kako se je vtihotapila zgodovina v vaše življenje? A ste morda kot otrok imeli željo biti zgodovinar?

Imam to srečo, da je moja mama arheologinja, verjetno sem nekaj podedoval po njej. Beseda oz. poklic zgodovinar se mi zdi zelo suhoparna označitev, saj ne izraža tistega raziskovalnega srža, tistega Valvasorjevega polihistoričnega zanosa. Pri svojem delu se poslužujem še ostalih znanstvenih ved- pred vsem naravoslovja, saj sem prepričan, da hodita ti dve panogi z roko v roki.

Ali menite, da primanjkuje zgodb, zbirk, legend o Mariboru?

Zgodb o Mariboru praktično nimamo. Jih pa ima mnogo njegova širša okolica-npr. Poštela, Pekrska gorca, Pohorje itd.

Mislite, da Mariborčani ne poznajo zgodb in legend Maribora in okolice?

Seveda jih ne poznajo, redke izjeme poznajo le zgodbo o hudiču in Pekrski gorci ali pa zgodbo o čevljarčku. Ne poznajo pa pisan bajeslovni svet Poštele in Pohorja.

Če bi spraševali naključne ljudi po mestu o legendah in pripovedkah Maribora, kaj mislite, kaj bi bil najpogostejši odgovor?

Glej odgovor zgoraj.

Kaj mislite, da je razlog za nepoznavanje pripovedk in legend, premalo materiala, snovi ali preprosto nezanimanje ljudi za pripovedke?

Zavedanje svoje preteklosti, tudi etnološkega izročila, kot sem že omenil, je izredno pomembno za definiranje lastne dediščine - en hiter primer: na njej gradimo velik del turističnih zgodb, saj nas ravno kulturna krajina s svojimi vsebinami dela posebne, zanimive in samozavestne. Isto je v svetu pripovedk - globalizacija je prinesla Harry Potterja, pozabili pa smo na lastne pripovedke.

Sama bom sestavila slikanico/zgodbico za otroke s poučno vsebino o Zlati lisički. Menite, da bi se slikanica dobro prodajala?

Vsaka popularizacija pripovedništva in pripovedkarstva je nadvse iskana in v svetu igra veliko vlogo v literaturi. Mariboru manjkajo avtorji novih zgodb. En nasvet: mladi avtorji, ne obremenjujte se z denarjem, to delate zase.

Imate kakšen nasvet za pisanje poučne zgodbice o lisički?

Lisička je žival, ki jo v Mariboru že uporabljamo kot športni simbol (Zlata lisica, Lisjaki, itd). Simbol se mi zdi super, saj povezuje na nek način Pohorje in naše mesto. Probaj na tem gradit in uporabi nekaj te simbolike.

4 OBLIKOVANJE IN IZVEDBA TURISTIČNEGA PROIZVODA

Oblikovali in izdelali smo:
- slikanico Gremo na lisičko
- naprsno lutko lisička
- animacijo o lisički

Oblikovanje slikanice in animacije risanke je bilo zahtevno delo. Najprej smo morali raziskati, katere pravljice ne obstajajo, nato napisati pravljico, jo ilustrirati, lektorirati, prositi za "IBAN številko", poiskati najugodnejšo ponudbo za tisk, se povezati z grafičnim oblikovalcem. Pripravil nam organizirala likovno delavnico, na kateri smo učenci sami izdelali ročno lutko lisičke.

4.1 Slikanica o lisički: GREMO NA LISIČKO

Slika 1: Lisička, ki je živela na Pohorju.

Nekoč je na Pohorju živela nadarjena lisička. Njen kožuh je bil čudovite zlato rumene barve. Ko je bila še majhna, je z zanimanjem opazovala svet. Želela je postati nekaj posebnega. Hotela se je naučiti nekaj, česar ni znala še nobena lisička. Želela je najti svoj talent.

Tako se je nekega dne odpravila po zasneženem Pohorju iskat svoj talent. Pot jo je najprej zanesla do medveda, ki se je pripravljal na zimsko spanje.

Pogledala ga je in ga vprašala: »Kaj pa počneš? Ali je to tvoj talent?«

Medved ji je odgovoril: »Pripravljam se na zimsko spanje. Ja, lahko bi rekli, da je to, da prespim celo zimo, moj talent. Poskusi, mogoče bo uspelo tudi tebi.«

Slika 2: Lisička se sreča z medvedom.

Lisička je ponovila za medvedom, se zvila v klobčič in zaprla oči, vendar ni mogla zaspati, zato je rekla nekoliko razočarano: »No, očitno to ni moj talent, še zaspati ne morem. Grem naprej, nasvidenje, prijatelj medved.« A medved je že globoko spal, lisička pa se je odpravila naprej.

Nato je srečala siničko, ki je priletela in sedla na bližnjo vejo ter tudi njo vprašala: »Ali je to tvoj talent?«

Slika 3: Lisičkino srečanje s siničko.

Sinička je z nasmehom odgovorila: »Letenje, seveda je to moj talent. Poskusi še ti. Steci do konca veje in se odrini v zrak. Tako boš lahko poletela.«

Lisička je stekla do veje in se odrinila z nje, a je pristala je v kupu snega. Žalostno je odvrnila: »Očitno tudi letenje ni moj talent.« Nato se je odpravila naprej.

Ni dolgo trajalo, ko je prišla do veverice, ki je plezala na drevo. Lisička je bila navdušena: »Ali je to tvoj talent?« jo je vprašala.

Slika 4: Lisičkino srečanje z veverico.

Veverička je zelo hitro odgovorila: »Skakanje in plezanje? Seveda, to je moj talent. Poskusi še ti priplezaj do mene.« Tudi tokrat je lisička s sklonjeno glavo odšla dalje, saj ni znala niti plezati.

Nazadnje je zagledala še srno in jelena, ki sta grizljala še zadnje liste in plodove, ki so pozno jeseni ostali v naravi. Lisički se je zdelo to zanimivo in je tudi njiju vprašala: »Ali je to vajin talent?«

Slika 5: Lisičkino srečanje z jelenom in srno.

Jelen in srna sta ji rekla: »Seveda, za iskanje zadnjih sadežev moraš imeti talent. Poskusi tudi ti najti kakšnega.«

Lisička je iskala in iskala, a ni našla nobenega sadeža. Tako je vsa obupana nadaljevala pot v upanju, da se ji vendarle nasmehne sreča.

Nato pa je v snegu zagledala nekaj nenavadnega. Bilo je leseno in imelo je paščke. To so bile smuči.

Slika 6: Lisička zagleda smuči.

Lisička si jih je nadela in se spustila po strmini navzdol. Kmalu se je naučila drseti po snegu in delati zavoje. Kar kričala je od sreče in veselja: »Končno sem našla svoj talent!«

Prismučala je v dolino, kjer so jo opazili ljudje, ki so vzklikali drug drugemu ter kazali s prstom nanjo: »Poglejte jo, to je naša zlata lisička!«

Slika 7: Lisička odkrije svoj talent.

In tako so čez nekaj let organizirali smučarsko tekmovanje, ki so ga poimenovali po nadarjeni lisički s Pohorja. Imenuje se **Zlata lisica.**

4.1.1 Namen slikanice o lisički

Slikanico o lisički smo napisali zato, ker smo na podlagi rezultatov anket dobili odgovore o tem, kaj slikanicam manjka in kaj mora vsebovati slikanica, da je dobra. Tako smo nekako sledili vsem "nasvetom" staršev, ki kupujejo slikanice in napisali zgodbo ter jo ilustrirali. Želeli smo tudi pokazati, da lahko za tematiko slikanice vzamemo kakšno posebnost mesta, ki dela mesto drugačno v primerjavi z ostalimi mesti. Hkrati pa vsebuje zgodba tudi nekakšno sporočilo, da nikoli ne smemo obupati ter da

moramo najti nekaj, kjer smo uspešni oz. dobri, saj lahko samo iz tega razvijamo svoj talent oz. posebnosti. Moramo biti tista sprememba, ki jo želimo videti v svetu.

4.2 Ročna lutka lisička

Učenci so najprej narisali in skupaj oblikovali, kako bo izgledala ročna lutka lisička. Ko so izbrali barve in blago so s pomočjo mentorice pričeli z rezanjem, šivanjem in izdelovanjem lutke lisičke.

Slika 8: Ročna lutka lisička (fotografirala Violeta Škrabl)

4.3 Animacija o lisički

Z uporabo sodobne tehnologije: spletne kamere, pametnim telefonom, računalnikom smo skupaj z mentorico, go. Škrabl, posneli čudovito animacijo o lisički. Animacijo lahko uporabimo za promocijo turističnega proizvoda (slikanice in ročne lutke) ali kot razvedrilo za otroke in turiste. Animacija je priloga na zgoščenki.

5 TRŽENJSKI NAČRT

Pri trženju je zelo pomembno trženjsko komuniciranje, oglaševanje, osebna prodaja. Naš izdelek smo že poslali gospodu županu mesta Maribor, g. Saši Arsenoviču in organizatorju Zlate lisice. Naš namen je, da se seznanijo z našim inovativnim turističnim proizvodom, slikanico in ročno lutko lisičko in jo morda začnejo tržiti in ponujati turistom na obisku smučarskega tekmovanja Zlate lisice.

Naše izdelek bi tržili v povezavi s TIC Maribor in njihovo prodajo spominkov. Izdelek bi ponudili tudi turistični zvezi, knjižnicam, šolam… Na osnovnih šolah in vrtcih bi organizirali promocijske dneve, bralne urice za otroke, kjer bi naši učenci pripovedovali slikanico in s tem promovirali tudi izdelek.

PREDVIDENI STROŠKI (MATERIALNI STROŠKI ZA TURISTIČNI PROIZVOD)	PREDVIDENI STROŠKI v EUR (z DDV)
Materialni stroški za tiskanje barvne slikanice - cena izdelka	9, 90 €/kos
Cena izdelka s popustom (pri naročilu več kot 200 kosov)	6, 90 €/kos
Materialni stroški za izdelavo ročne lutke - lisičke	6, 50 €/kos
Cena izdelka s popustom (pri naročilu več kot 200 kosov)	4, 50 €/kos
SKUPAJ (slikanica + ročna lutka lisička):	**16, 80 €/kos**

5.1 Oglaševanje turističnega proizvoda

Slikanico bi oglaševali v lokalnih šolah in vrtcih na bralnih uricah za nižje razrede, lahko bi jo tudi spremenili v dramsko igro oziroma bi predvajali animacijo slikanice. Lahko bi se povezali z lokalno knjižnico in vodstvu knjižnice predstavili našo slikanico ter jih prosili za datum, kdaj bi lahko predstavili slikanico tudi na bralnih uricah in prireditvah v knjižnici Nova vas, Mariborski knjižnici …

6 UMESTITEV IDEJE V SEDANJI ČAS IN PROSTOR

Ob izdelavi turistične naloge smo si zastavili nekaj hipotez, ki jih bomo s pomočjo anket, dobljenega znanja in intervjuja sedaj potrdili ali zavrnili.

Hipoteze	**Potrjena ali zavrnjena.**	**Zakaj?**
Hipoteza 1: Starši vse hitreje uvajajo tablice in telefone v življenje svojih najmlajših otrok, saj se z njimi otroci bolj zamotijo kot pa s slikanicami, ki spodbujajo kreativnost.	Zavrnjeno.	Na podlagi anket smo ugotovili, da vsi anketiranci berejo svojim otrokom slikanice ali pravljice večkrat na teden ter tudi kupujejo slikanice, kar pomeni, da še zmeraj na prvo mesto sodi literatura in kreativnost ne pa tehnologija.
Hipoteza 2: Prodaja slikanic bi lahko povečali z bolj poučnimi motivi, morda zbirko slikanic, ki bi temeljile na kakšnih pripovedkah o zakladih, škratih ali drugih junakih Pohorja.	Potrjeno.	Na podlagi anket smo ugotovili, da anketiranci menijo, da bi večje zanimanje za slikanice lahko povečali z več izdanimi knjigami o legendah, pripovedkah o škratih in zakladih Pohorja, saj bi tako spodbudili tudi, da bi bili ponosni na svoj kraj in bi zgodbe delili tudi s svojimi otroki.
Hipoteza 3: Zgodbe, pripovedke in legende Pohorja ne poznamo dobro ali skoraj nič, saj se pojavljajo le redko v knjigah.	Zavrnjeno.	Na podlagi anket smo spoznali, da ne poznamo legend, ampak smo v raziskavah izvedeli, da imamo veliko knjig o legendah našega kraja, le zanimanja zanje ni. Zato, ker imamo knjige s pripovedkami, ampak povpraševanja po teh

		knjigah ni, je ta hipoteza zavrnjena.
Hipoteza 4: Več objavljenih knjig na temo mariborskih in pohorskih pripovedk bi močno vplivalo na zanimanje ljudi za pripovedke, saj bi ljudje opazili, da pripovedujejo o njihovem kraju in bi jih iz tega razloga prebrali.	Potrjeno.	Na podlagi anket in intervjuja lahko potrdimo to hipotezo, saj če bi bilo več izdanih knjig, ki bi tudi bile bolj promovirane, bi bilo večje zanimanje za te knjige in bi jih tudi večje število ljudi prebralo.
Hipoteza 5: Večina družin, ki imajo otroke stare do 4 let namenijo več kot eno uro in pol časa za branje pravljic in zgodb na teden.	Potrjeno.	Rezultati ankete so pokazali, da večina staršev predšolskih otrok bere svojim otrokom od ene ure in pol pa do dveh ur zgodb na teden, zato je ta hipoteza potrjena.

7 ZAKLJUČEK

V turistični nalogi smo želeli obuditi legende, pripovedke in zgodbe Maribora in Pohorja. Predvsem smo se želeli osredotočiti na zgodbe Pohorja, saj nas to zaznamuje, je smučarsko središče in tudi celo leto center športov, saj veliko ljudi konec tedna in med tednom hodi v hribe ali se s kolesi spušča s Pohorja. Preprosto, Maribor in Pohorje izgledata tako. Maribor je čudovito mesto, lepo urejeno in polno skritih kotičkov, ki kar kličejo. Tako se okoli Maribora vzpenjajo številni hribi in hribčki. Med drugimi tudi Piramida in Pekrska gorca, kateri sta že odkrili vse svoje skrivnosti. Ampak Pohorje še ni spregovorilo in odkrilo vseh svojih adutov. A mi smo se odločili storiti ravno to. Ravno s tem namenom smo se podali med platnice knjig in začeli odkrivati različne zgodbe. Spoznali smo, da je veliko knjig, ki govorijo o zgodbah in legendah, ne le Maribora, temveč tudi Pohorja, ampak bralce premalo zanimajo te zgodbe, zato ne posežejo po teh knjigah in legendah, ki so del nas, del naše zgodovine. Že iz anket smo spoznali, da veliko oseb ni prebralo legend lastnega kraja. Hkrati pa domnevamo, da če bi vprašali še več oseb, ali so prebrali legende Maribora, bi verjetno prevladalo, da večji odstotek ljudi ne pozna zgodb Maribora. Ampak ankete so ključne, da izvemo, kaj ljudi oz. v našem primeru starše moti ali pa kaj jim je všeč. Nakar smo se osredotočili na najmlajše, saj kakor smo že omenili, so otroci tisti, ki so naša prihodnost. Tako smo ob razmišljanju, kako bi lahko otrokom približali legende in pripovedi, spoznali, da jim jih najlažje predstavimo v obliki zgodbe. Kar nas je pripeljalo do ideje, da ustvarimo slikanico. Tako smo si že zastavili cilje, ampak da smo jih lahko dosegli, smo morali raziskati, kaj menijo starši otrok o slikanicah, kakšne so njihove izkušnje, kaj bi poudarili itd. Anketa je bila tako glavna pomoč. Spoznali smo, da so slikanice zelo priljubljene med otroki, saj jih starši zelo pogosto berejo otrokom, večina kar eno uro pa do dveh ur na teden. Nato so se najrazličnejša mnenja kar vrstila eno za drugim. Spoznali smo, da otroke najbolj privlačijo na slikanicah slike, šele nato vsebina, saj si samo na podlagi slik vsak otrok ustvari svojo zgodbo, ki jo besedilo samo usmerja. Slikanice pa niso namenjene temu, da se otrok zamoti, temveč tudi vplivajo na otroka. Tako so tudi menili naši anketiranci, saj so rekli, da spodbujajo razmišljanje, domišljijo, vživljanje v druge vloge in ustvarjalnost. Anketiranci nimajo večjih težav s kupovanjem slikanic, le problem je, da je veliko slikanic nezanimivih, slabo prevedenih, brez nauka ali preveč komercialnih. Večina anketirancev kupuje ali si izposoja slikanice z vsebino, ki otroka trenutno zanima, ampak takoj nato posežejo po slikanicah z vsebino ljudskih pripovedk, kar pomeni, da so na tržišču slikanice s takšno vsebino, ampak verjetno govorijo o drugih krajih in ne o Pohorju in Mariboru. Tako smo na podlagi vseh podatkov naredili našo slikanico, ki za spremembo govori o Pohorju oz. o dogodivščini,

ki je zaznamovala Pohorje in ga povzdignila na svetovno raven. Zamislili smo si legendo o lisički, ki išče svoj talent in se tako poda po Pohorju, odločna, da ga najde. Ustvarili smo našo legendo, kako je nastala Zlata lisica. S to zgodbo želimo najmlajšim približati legende, saj bi naj bila lisička tista, ki jih zapelje v svet legend in zgodb. Želimo jih spodbuditi, da bi posegli po ostalih legendah in zgodbah, ko bi bilI nekoliko starejši ter bi tako širili znanje tudi med ostalimi ljudmi in sovrstniki. Seveda so se z nami strinjali tudi anketiranci, da bi več knjig o zgodbah Pohorja in Maribora vplivalo na širjenje poznavanja zgodb. Ampak kaj nam pomaga, če imamo zgodbe, ki so vezane v knjige, na katerih se nabira prah. Preprosto, če otroci ne želijo poseči po teh knjigah, jih je potrebno izdati na drug način, na bolj ustvarjalni način. Morda izdati zbirko slikanic ali preoblikovati knjige tako, da bo v njih več ilustracij. Sedaj je vedno bolj pomembno, kaj vidimo na naslovnici, v naslovu, na prvi strani. Morda so lahko naši naslednji koraki, da preoblikujemo Pohorske pripovedke oz. del teh pripovedk v eno veliko slikanico.

8 VIRI IN LITERATURA

8.1 Literatura

Brancelj Anton, Čop Janez, Blaž Krže in Kryštufek Boris.1986.Zveri.Ljubljana:Izdala Lovska zveza Slovenije (Zlatorogova knjižnica;17).

Burnie, David.2010.Ilustrirana enciklopedija živali.Tržič:Učila International. (prevedla Piber Petra).

Lah, K.2002.Slovenski literarni junaki.Ljubljana:Založba Mladinska knjiga.

Planinšek, Maja.2015.Razlaga sanj in govorica številk.Piran:Sanjska knjiga.

8.2 Spletni viri

ZLATI KROMPIR: POHORSKE PRIPOVEDKE IN PRAVLJICE, Natalija Stegne, 2017; link: https://www.kamra.si/digitalne-zbirke/item/zlati-krompir-pohorske-pripovedke-in-pravljice.html (uporabljeno 1. 11. 2018 ob 18.20)

http://www.turisticna-zveza.si/Misel/12/zgodbeTurizma.pdf (uporabljeno 1. 11. 2018 ob 20.30)

https://www.emka.si/mariborske-vedute-pripovedke-o-mariboru-in-okolici/PR/477573 (uporabljeno 1. 11. 2018 ob 18.40)

Pohorske bajke in povesti, Josip Brinar, Učiteljska tiskarna Ljubljana 1933 (v elektronski obliki); link: http://www.shrani.si/f/3V/uZ/1ur9nNsc/josip-brinar.pdf (uporabljeno 1. 11. 2018 ob 18.50)

https://sl.wikipedia.org/wiki/Jo%C5%BEe_Toma%C5%BEi%C4%8D_(pisatelj) (uporabljeno 1. 11. 2018 ob 18.50)

https://sl.wikipedia.org/wiki/Pohorske_pravljice (uporabljeno 1. 11. 2018 ob 19.10)

https://books.google.si/books/about/%C5%A0umi_%C5%A1umi_Drava.html?id=ddLWMgEACAAJ&redir_esc=y (uporabljeno 1. 11. 2018 ob 19.20)

https://sl.wikiversity.org/wiki/Le%C5%A1nik,_Elza (uporabljeno 1. 11. 2018 ob 19.15)

http://www.zlatalisica.si/zgodovina/54-zlata-lisica-2018 (uporabljeno 27. 11. 2018 ob 19.50)

https://sl.wikipedia.org/wiki/Zlata_lisica (uporabljeno 27. 11. 2018 ob 20.00)

ZLATA LISICA, Zavod za turizem Maribor,2007; link: http://maribor-pohorje.si/files/bolfenk_stalna_razstava_zlata_lisica.pdf (uporabljeno 27. 11. 2018 ob 20.10)

LISICA – ZVITA ZVERINICA, Bodi Eko, 2013; link: https://www.bodieko.si/lisica (uporabljeno 27. 11. 2018 ob 18.00)

ŽIVAL MOČI LISICA, Larisa Lesjak Mocnik, 2016; link: http://www.bisernica.si/zival-moci-lisica/ (uporabljeno 27. 11. 2018 ob 18.05)

LISICA NJENA VLOGA IN SPOROČILNOST V SLOVENSKEM IN SREDNJEEVROPSKEM IZROČILU, Monika Kropej, 2007; link: http://isn.zrc-sazu.si/files/file/Traditiones/Traditiones_36_2_separati/06_Traditiones_362_Kropej.pdf (uporabljeno 27. 11. 2018 ob 18.20)

9 PRILOGE

9.1 Anketni vprašalnik

ANKETNI VPRAŠALNIK

Pozdravljen/a,

sem učenka 9. razreda in delam raziskovalno nalogo**.** Prosim, če lahko anonimno in iskreno odgovorite na vprašanja. Preberite vprašanja in na kratko zapišite svoje mnenje. Kjer so odgovori že podani, obkroži črko pred tistim,

ki velja za vas.

Spol: moški ženski

Koliko stare otroke imate: _____ let

"Če želite, da so vaši otroci inteligentni, jim berite pravljice. Če želite, da so še pametnejši, jim berite še več pravljic. " (Albert Einstein)

1.Koliko časa na teden berete otroku pravljice oziroma slikanice?

a) Od 30 minut pa do ene ure.

b) Približno eno uro in pol pa do dveh ur.

c) Manj kot pol ure.

d) Drugo: _____

2. Kaj na slikanicah je otroku najbolj všeč? Možnih je več odgovorov.

a) ilustracije

b) vsebina zgodbe

c) knjige z iskanjem in štetjem stvari

č) ne mara ilustracij, zanima ga samo besedilo

d) drugo: _____

3. Kaj menite, da spodbujajo otroške slikanice pri otroku? Možnih je več odgovorov.

a) ustvarjalnost

b) sposobnost vživljanja v različne vloge

c) razmišljanje

č) nič ne spodbujajo

d) drugo: _____

4. Ali se srečujete s težavami pri kupovanju zanimivih in poučnih slikanic za otroke?

a) Da.

b) Ne.

5. Če DA, s kakšnimi?

_____

6. Ali menite, da se na tržišču pojavljajo slikanice, ki temeljijo na pripovedkah o zakladih, škratih Pohorja.

a) Da.

b) Ne.

7. Katere slikanice po navadi izberete za otroka?

a) ljudske pripovedke

b) tuje slikanice (vsebina iz risank)

c) slikanice s poučno vsebino, ki otroka trenutno zanima

d) drugo: _____

8. Ali ste že kdaj kupili slikanico o nekem kraju, ki ga predstavlja zanimiv lik in govori o legendah in znamenitostih kraja npr. Legenda o kurentu, Legenda o čevljarčku?

a) Da.

b) Ne.

c) Ne vem, da obstajajo

9. Ali ste si že kdaj v knjižnici izposodili slikanico o nekem kraju, ki ga predstavlja zanimiv lik in govori o legendah in znamenitostih kraja npr. Legenda o kurentu, Legenda o čevljarčku?

a) Da.

b) Ne.

c) Ne vem, da obstajajo

10. Ali kdaj kupite slikanico, pravljico ?

a) Da.

b) Ne.

11. Ali menite, da je slikanica o legendah in junakih kraja, v katerem živite, primerna za turistični proizvod?

a) Da.

b) Ne.

c) Ne vem.

12. Če bi zraven slikanice otrok dobil tudi igračo – glavnega junaka slikanice, bi kupili slikanico?

a) Da.

b) Ne.

c) Ne vem.

13.Ali ste že kdaj brali pripovedke oz. legende o kraju, v katerem živite?

a) Da.

b) Ne.

14. Ali menite, da bi več objavljenih knjig na temo mariborskih in pohorskih pripovedk vplivalo na zanimanje ljudi za pripovedke, saj bi ljudje ponosni na svoj kraj in bi želeli pozabljene zgodbe deliti svojimi otroki.

a) Da.

b) Ne.

c) Ne vem.